

PRAVILNIK

O POLICIJSKIM OVLAŠĆENJIMA

("Sl. glasnik RS", br. 54/2006)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuju Zakonom o policiji određena pitanja koja se odnose na pojedina policijska ovlašćenja utvrđena tim zakonom, i to na upozorenje i naređenje, proveru i utvrđivanje identiteta lica i identifikaciju predmeta, pozivanje, dovođenje, zadržavanje lica i privremeno ograničenje kretanja, pregled prostorija, objekata i dokumentacije i protivteroristički pregled, zaustavljanje i pregledanje lica, predmeta i saobraćajnih sredstava, obezbeđenje i pregled mesta događaja, javno raspisivanje nagrade, poligrafsko testiranje, traganje za licima i predmetima i na zaštitu žrtava krivičnih dela i drugih lica.

Policijska ovlašćenja iz stava 1. ovog člana primenjuju se pod zakonom utvrđenim uslovima za primenu svih ovlašćenja (opšti uslovi) i za primenu pojedinih od tih ovlašćenja (posebni uslovi). Ispunjenost opštih i posebnih uslova policijski službenik procenjuje pre primene svakog od ovih policijskih ovlašćenja.

II NAČIN PRIMENE OVLAŠĆENJA ZA DAVANJE UPOZORENJA I IZDAVANJE NAREĐENJA

1. Upozorenje

Član 2

Policijski službenik davanjem upozorenja licu ukazuje da ono svojim ponašanjem, delovanjem ili propuštanjem određene radnje može da dovede u opasnost svoju bezbednost ili bezbednost drugog lica ili bezbednost imovine ili do izvršenja krivičnog dela ili prekršaja, odnosno do nastanka drugih štetnih posledica.

Član 3

Policijski službenici upozorenja daju usmeno, pisano ili korišćenjem primerenih sredstava, a mogu da ih daju i preko sredstava javnog informisanja.

Upozorenja moraju da budu jasna, kratka i nedvosmisleno izražena, uz navođenje ponašanja, okolnosti i pojava koje ugrožavaju živote ljudi, bezbednost i imovinu ili predstavljaju nesporednu opasnost, odnosno mogu da izazovu druge štetne posledice.

Kad upozorenje primenjuju prema državnim i drugim organima, privrednim društvima i organizacijama policijski službenici upozoravaju odgovorno lice ili zaposlenog koji je prisutan.

2. Naređenje

Član 4

Policijski službenik izdavanjem naređenja obavezuje lice na određeno ponašanje, delovanje ili propuštanje određene radnje u slučajevima utvrđenim Zakonom o policiji.

Policijski službenik pre izdavanja naređenja upozorava lice da će u slučaju nepostupanja po naređenju, odnosno odbijanja postupanja po naređenju, upotrebiti zakonom predviđeno sredstvo prinude.

Policijski službenik može narediti samo ono ponašanje, delovanje ili propuštanje određene radnje od koje direktno zavisi obavljanje policijskog posla, i to samo za vreme koje je neophodno za obavljanje tog posla.

Član 5

Naređenja se po pravilu izdaju neposredno i usmeno, a po potrebi i pisano ili preko sredstava javnog informisanja. Naređenja se izdaju i uz upotrebu telekomunikacionih sredstava, svetlosnih ili zvučnih znakova, signalima ili na drugi pogodan način. Naređenja moraju biti zakonita, razumljiva i kratka.

Policijski službenici izdaju naređenja pojedincima, kao i državnim i drugim organima, privrednim društvima, preduzetnicima, organizacijama i grupama, tako što naređenje izdaju odgovornom licu, odnosno zaposlenom koji je prisutan.

Naređenjem se određuje šta ko mora da učini ili od koje činidbe mora da se uzdrži i kakve mere će biti preduzete prema onome ko se ne bude ponašao po naređenju.

Ako lice kome je policijski službenik naredio preduzimanje ili propuštanje određenih radnji ili delatnosti iz neopravdanih razloga ne postupi po naređenju policijskog službenika i zbog toga zakonite obaveze nije moguće izvršiti, policijski službenik može prema tom licu da upotrebi sredstva prinude.

Ako odgovorno lice ili zaposleni ne izvrši naređenje policijski službenik, postupajući u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, obezbeđuje izvršenje naređenja i o tome obaveštava odgovorno lice ili drugi nadležni organ.

III NAČIN PROVERE I UTVRĐIVANJA IDENTITETA LICA I IDENTIFIKACIJE PREDMETA

1. Provera identiteta lica

Član 6

Policijski službenik vrši proveru identiteta lica uvidom u ličnu kartu, vozačku dozvolu, putnu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom izdatu od strane nadležnog državnog organa.

Provera identiteta lica koje nije dužno da ima javnu ispravu iz stava 1. ovog člana može da se izvrši i uvidom u drugu ispravu sa fotografijom.

Provera identiteta lica koje nema kod sebe javnu ispravu iz stava 1. ovog člana može da se izvrši i na osnovu izjave lica čiji je identitet proveren, a ako se proverava identitet lica čije je prebivalište u blizini provera se može izvršiti i u stanu tog lica.

Prilikom provere identiteta lica policijski službenik mora da bude spreman da spreči eventualni napad ili bekstvo lica čiji se identitet proverava.

Član 7

O osnovanosti zahteva za proveru identiteta i dostavljanje podataka službenim licima državnih organa i drugim subjektima sa javnim ovlašćenjima odlučuje policijski službenik.

Na osnovan zahtev drugog lica policijski službenik može da proverava identitet određenog lica ako je očigledno da ostvarivanje prava podnosioca zahteva ili drugog lica zavisi od provere identiteta određenog lica.

Policijski službenik je dužan da obrazloži razloge proveravanja identiteta ako lice to zahteva.

Član 8

Stranac dokazuje svoj identitet stranom putnom ispravom, putnom ispravom za stranca, putnim listom kojim se dozvoljava ulazak u zemlju, ličnom kartom za stranca ili drugom javnom ispravom sa fotografijom na osnovu koje je moguće proveriti njegov identitet.

2. Utvrđivanje identiteta lica

Član 9

Utvrđivanjem identiteta lica utvrđuju se pravna, stvarna i telesna svojstva po kojima se lice razlikuje od drugih lica.

Utvrđivanje identiteta lica vrši se u slučajevima kad se identitet ne može utvrditi proverom, kad postoji sumnja u verodostojnost isprava ili izjava ili na zahtev suda, javnog tužioca ili drugog nadležnog organa. Utvrđuje se i identitet nepoznatog leša.

Član 10

Utvrđivanje identiteta lica vrši se metodima i sredstvima kriminalističke tehnike i taktike, primenom medicinskih i drugih odgovarajućih postupaka, i to:

- 1) proverom podataka o statusu lica uvidom u javne isprave, matične knjige rođenih, venčanih i umrlih i u druge službene evidencije;
- 2) uzimanjem otisaka papilarnih linija i upoređivanjem sa postojećim otiscima;
- 3) fotografisanjem i upoređivanjem fotografije sa ranijim fotografijama;
- 4) izjavom lica koja mogu izvršiti prepoznavanje - neposredno ili pokazivanjem fotografija odeće, obuće i drugih predmeta koji mogu poslužiti za utvrđivanje identiteta;
- 5) pomoću ličnog opisa;
- 6) pomoću DNK analize;
- 7) drugim raspoloživim metodima, kao što su grafološko veštačenje, analiza glasa, zubna formula i druge.

Metodi i postupci iz stava 1. tač. 2, 6. i 7. ovog člana mogu se primenjivati prilikom utvrđivanja identiteta lica za koje postoje osnovi sumnje da je izvršilo krivično delo ili prekršaj isključivo na osnovu pristanka ovog lica. Policijski službenik dužan je, pre davanja pristanka na potpis, licu koje daje pristanak obrazložiti razloge primene ovlašćenja utvrđivanja identiteta.

Metodi i postupci primenjeni prilikom utvrđivanja identiteta lica, kao i podaci o licu koje je utvrdilo identitet lica, naznačiće se u izveštaju o sprovedenom postupku utvrđivanja identiteta lica.

3. Identifikacija predmeta

Član 11

Identifikacija predmeta obavlja se kada postoji sumnja u vezi sa predmetom koja zahteva odgovarajuću proveru.

Identifikacijom predmeta utvrđuju i proveravaju se obeležja i svojstva predmeta po kojima se razlikuje od drugih istovrsnih predmeta (oblik, veličina, boja, težina, kvalitet, fabričke oznake i dr.), kao i odnos između lica ili događaja i predmeta.

Od lica koje učestvuje u postupku identifikacije predmeta policijski službenik zahtevaće da opiše predmet i navede obeležja i svojstva prema kojima se taj predmet razlikuje od drugih predmeta. Po datom opisu predmeta policijski službenik predočiće licu predmet koji se identifikuje, po mogućstvu zajedno sa drugim predmetima iste vrste.

U izveštaju o izvršenoj identifikaciji predmeta naznačiće se sredstvo i metodi kojima je predmet identifikovan, kao i podaci o licu koje je identifikovalo predmet.

IV SADRŽAJ I NAČIN UPUĆIVANJA POZIVA

Član 12

Lice koje je policijski službenik ovlašćen da pozove u skladu sa odredbama Zakona o policiji poziva se pisanim pozivom.

Maloletno lice poziva se pisanim pozivom preko roditelja ili staratelja. Lice za koje policijski službenik utvrdi da je punoletno lice kome je oduzeta poslovna sposobnost pozivati se preko staratelja.

Ako policijski službenik utvrdi da bi pozivanje iz stava 2. ovog člana bilo u suprotnosti sa pravima i interesima pozvanog lica izvršice pozivanje preko nadležnog centra za socijalni rad.

Član 13

Pisani poziv obavezno sadrži podatke: naziv organizacione jedinice Ministarstva, mesto i adresa; broj i datum poziva; ime i prezime, datum rođenja, ime roditelja i adresa lica koje se poziva; datum, vreme i mesto na koje se lice poziva; razlog pozivanja lica; službeni pečat i potpis.

Pri određivanju datuma, časa i mesta, policijski službenici moraju da vode računa da pozvano lice zbog odazivanja pozivu nema nepotrebnih teškoća.

Član 14

Pisani poziv upućuje se poštom ili ga lično dostavlja policijski službenik.

Policijski službenik koji lično dostavlja pisani poziv uručuje ga licu na adresi stanovanja ili na drugom mestu na kome lice zatekne.

Policijski službenik dužan je da pre uručivanja poziva proveriti identitet lica kome uručuje poziv.

Policijski službenik će prilikom upućivanja poziva na adresi stanovanja licu da uruči poziv na vratima stana i da zatraži da lice potpiše potvrdu o prijemu poziva. Izuzetno, ako je pozvan da uđe u stan, policijski službenik može da uruči poziv i u stanu.

Ako primalac ne zna da piše ili nije u stanju da potpiše ili ako očigledno izbegava da primi poziv, policijski službenik će o tome bez odlaganja da sačini službenu zabeležku i da naznači dan i čas njenog sačinjavanja.

Lice koje je pravilno pismeno pozvano i u pisanom pozivu upozoreno na mogućnost prinudnog dovođenja, ali se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu, može biti dovedeno u skladu sa odredbama Zakona o policiji.

Član 15

Izuzetno od odredaba člana 12. stav 1. ovog pravilnika lice će biti pozvano usmeno ili putem sredstava za komunikaciju kad postoji opasnost od odlaganja poslova za koje je policijski službenik ovlašćen odredbama Zakona o policiji.

O upućenom pozivu iz stava 1. ovog člana policijski službenik sačinjava službenu zabelešku, a licu koje se odazvalo pozivu, na njegov zahtev, izdaje o tome pisanu potvrdu.

V NAČIN PRIMENE OVLAŠĆENJA DOVOĐENJA

Član 16

Nalog za dovođenje izvršavaju najmanje dva policijska službenika.

Pre izvršenja naloga proverava se da li u policijskim evidencijama postoje podaci koji bi mogli da ukažu na mogućnost bekstva, otpora ili napada na policijskog službenika od strane lica koje treba dovesti. Ukoliko ove okolnosti postoje dovođenje se može izvršiti samo na osnovu prethodno utvrđenog plana, koji donosi neposredno nadređeni policijski službenik.

Član 17

Policijski službenik proveriće identitet lica koje treba da dovede i uručiće licu nalog za dovođenje i pozvati ga da pođe sa njim.

Prilikom uručjenja naloga za dovođenje policijski službenik upozorava lice da će upotrebiti sredstva prinude ako ono bude pružalo otpor ili pokuša da pobjegne. Ako lice i pored upozorenja odbije da pođe ili pruža otpor prilikom dovođenja policijski službenik će ga dovesti prinudno.

Policijski službenik vezaće lice koje pruža otpor prilikom dovođenja, odnosno koje pokuša da pobjegne, napadne policijskog službenika ili drugo lice, pokuša samopovređivanje ili se opravdano pretpostavlja da će to učiniti. Ovom licu policijski službenik nije dužan prethodno da uruči nalog za dovođenje i da ga pozove da pođe sa njim.

Član 18

Policijski službenik dužan je da lice koje dovodi upozna sa razlozima dovođenja, o pravu na obaveštavanje porodice ili drugih lica, kao i o pravu na branioca i da lice upozori da ovo pravo ne obavezuje policijskog službenika na odlaganje dovođenja.

Lice čiji je identitet potrebno utvrditi u skladu sa odredbama člana 9. ovog pravilnika policijski službenik će u policijsku stanicu na čijem području je lice zatečeno dovesti bez pisanog naloga.

Član 19

Policijski službenik pregleda lice koje dovodi radi pronalaženja i oduzimanja predmeta pogodnih za napad ili samopovređivanje. Oduzete predmete predaje organu kome se lice dovodi. Izuzetno, pronađeno oružje će uručiti nadležnoj organizacionoj jedinici policije radi postupanja u skladu sa propisima o oružju.

Član 20

Dovođenje se, po pravilu, vrši službenim vozilom. Ako se lice dovodi sredstvom javnog saobraćaja, kad je to moguće, smešta se izdvojeno od ostalih putnika.

Način smeštaja policijskih službenika i lica koje dovode u vazduhoplovu ili plovilu određuje se u saradnji sa zapovednikom vazduhoplova ili plovila.

Član 21

Policijski službenik se mora pridržavati naloga za dovođenje kojim je određeno kad se određenom organu, odnosno službenom licu mora dovesti lice. Policijski službenik u odnosu na čas početka dovođenja mora da uzme u obzir sve okolnosti koje bi mogle da utiču na uspešno dovođenje, pri čemu od početka dovođenja do predaje lica nadležnom organu, odnosno službenom licu ne sme da protekne više od šest časova, odnosno 24 časa kad se dovođenje vrši van područja policijske uprave.

Kad utvrdi da se lice koje treba dovesti sakriva ili na drugi način izbegava dovođenje policijski službenik o tome obaveštava organ koji je odredio dovođenje.

Ako se lice koje treba dovesti sakriva u zaključanom stanu ili drukčije obezbeđenom prostoru u taj stan i prostor se može prinudno ući u skladu sa zakonom.

Član 22

Policijski službenik neće dovesti lice čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, iznemoglosti, telesne povrede ili oštećenja, kao ni lica čije zdravstveno stanje bi se zbog dovođenja pogoršalo.

Ako je licu koje se dovodi po poternici ili radi zadržavanja neophodna medicinska pomoć, policijski službenik će obezbediti da mu pomoć bude pružena.

O okolnostima iz st. 1. i 2. ovog člana policijski službenik obaveštava organ koji je odredio dovođenje.

Član 23

Dovođenje lica koje obavlja poslove koji se ne smeju prekidati jer bi bila ugrožena bezbednost ljudi ili prouzrokovana znatna materijalna šteta odložiće se za onoliko vremena koliko je potrebno da se preduzmu mere za nesmetan dalji rad, odnosno za sprečavanje nastanka materijalne štete.

Član 24

Kad treba dovesti lice koje neguje ili se stara o deci ili drugim licima policijski službenik pre dovođenja obaveštava nadležni organ starateljstva ili drugu službu ako nije u mogućnosti da se neko od bližnjih ili komšija postara za to lice.

Na odgovarajući način policijski službenik postupi i u drugim slučajevima kad utvrdi da je potrebno preduzeti određene mere radi bezbednosti ljudi ili sprečavanja štete koja bi mogla nastati zbog dovođenja.

Član 25

Dovođenje maloletnika policijski službenici vrše u civilnom odelu (bez uniforme) i službenim vozilima bez oznaka policije, izuzev kad se steknu uslovi za dovođenje bez pisanog naloga koje mogu izvršiti i uniformisani policijski službenici.

Član 26

Ako policijski službenik pre dovođenja, odnosno u toku dovođenja utvrdi da među licima koja treba dovesti ima i lica sa diplomatskim imunitetom dovođenje lica sa diplomatskim imunitetom neće izvršiti. Policijski službenik dužan je o tome da obavesti organ koji je odredio dovođenje uz obrazloženje zašto dovođenje nije izvršio.

Lice koje ima konzularni imunitet policijski službenik može da dovede samo na osnovu naredbe suda.

Član 27

Kad policijski službenik sudu ili drugom državnim organu dovede lice bez pisanog naloga, podneće nadležnom službenom licu obaveštenje o dovođenju, pismeno ili usmeno na zapisnik. Istovremeno, policijski službenik zatražiće pisanu potvrdu o vremenu predaje dovedenog lica.

VI NAČIN PRIMENE OVLAŠĆENJA PRIVREMENOG OGRANIČENJA SLOBODE KRETANJA

1. Zadržavanje lica

Član 28

Zadržavanje je ovlašćenje kojim policijski službenici ograničavaju kretanje lica iz zakonom utvrđenih razloga.

Policijski službenici zadržavaju lice u službenim prostorijama policije za zadržavanje ili u za to određenim prostorijama nadležnih organa pravosuđa. Ako je lice zadržano u prostorijama organa pravosuđa mora biti fizički odvojeno od pritvorenih lica i lica koja su na izdržavanju kazne.

Izuzetno od stava 1. ovog člana policijski službenici lice mogu zadržati i u drugim službenim prostorijama policije ili u posebno prilagođenom prostoru vozila, ali ne duže nego što je potrebno da se izvrši prevoz ili drugi zadaci policije.

Član 29

Policijski službenik koji je odredio zadržavanje dužan je, na zahtev zadržanog lica, da o zadržavanju obavesti njegove najbliže.

Na zahtev zadržanog lica o zadržavanju se obaveštava i njegov poslodavac, kao i nadležni organ starateljstva ako je potrebno obezbediti zaštitu ili staranje o detetu ili drugim licima o kojima se stara zadržano lice.

Ako je zadržano lice stranac o tome treba obavestiti ministarstvo nadležno za spoljne poslove.

Ako je zadržano vojno lice o tome treba, u skladu sa zakonom, odmah obavestiti vojnu policiju.

Član 30

Vreme zadržavanja se računa od trenutka kad je lice dovedeno.

Kad prestanu razlozi za zadržavanje policijski službenik mora zadržano lice da izruči nadležnom organu ili da ga pusti na slobodu.

O zadržavanju policijski službenik mora da sastavi službeni zapisnik iz koga se mogu videti:

- 1) lični podaci zadržanog lica;
- 2) vreme početka i završetka zadržavanja;
- 3) razlog dovođenja i zadržavanja;
- 4) upoznavanje lica sa razlozima dovođenja i zadržavanja i sa njegovim pravima;
- 5) ostvarena prava zadržanog lica i obaveštavanje nadležnih institucija (čas, način, naziv);
- 6) dovođenje zadržanog lica nadležnom organu;
- 7) vidne telesne povrede ili drugi znakovi koje je moguće uočiti, a zbog kojih bi zadržanom licu bila potrebna zdravstvena pomoć;
- 8) ako je zadržanom licu bila pružena zdravstvena ili prva pomoć (ko, kad i zašto);
- 9) opasni predmeti zadržani zbog bezbednosti zadržanog lica;
- 10) prestanak zadržavanja.

Službeni zapisnik potpisuje policijski službenik koji je lice zadržao i zadržano lice.

Član 31

U slučajevima kad je zakonom određeno da o zadržavanju lica treba doneti rešenje zadržavanje određuje:

- 1) direktor policije ili lice koje on ovlasti;
- 2) načelnik područne policijske uprave ili lice koje on ovlasti.

Zadržavanje određuje rukovodilac organizacione jedinice koja vodi postupak sa zadržanim licem.

Zadržanom licu policijski službenik mora u roku od šest časova od zadržavanja da uruči rešenje iz stava 1. ovog člana u pisanom obliku.

Zadržano lice ima po zakonu pravo žalbe protiv rešenja o zadržavanju. Policijski službenik mora da omogući zadržanom licu ostvarivanje prava na žalbu.

Član 32

Policijski službenik mora zadržanom licu da oduzme predmete koji su pogodni za napad, bekstvo ili samopovređivanje. Ako ti predmeti nisu bili oduzeti prilikom dovođenja mora da ih oduzme policijski službenik koji vrši zadržavanje pre nego što zadržano lice smesti u prostor za zadržavanje.

Podatke o oduzetim predmetima iz stava 1. ovog člana policijski službenik unosi u potvrdu o oduzimanju ili u službeni zapisnik koji zadržano lice potpisuje. Po prestanku zadržavanja zadržani predmeti se vraćaju licu, izuzev ako postoje zakoniti razlozi za njihovo oduzimanje.

Preuzimanje predmeta lica koje je bilo zadržano potvrđuje svojim potpisom.

Član 33

Ako se u istom prostoru za zadržavanje zadržava više lica, mogu se zadržavati samo lica istog pola.

Član 34

Policijski službenik koji vrši zadržavanje odgovara za bezbednost zadržanog lica od njegovog smeštaja u prostor za zadržavanje do otpuštanja.

Za nadzor nad zadržanim licima policijski službenici mogu da upotrebljavaju naprave za prenos zvučnih i optičkih snimaka. Upotreba ovih naprava mora u prostoru biti vidno označena.

Član 35

Bolesno ili povređeno lice kome je očigledno potrebna lekarska pomoć ili lice koje pokazuje znakove težeg trovanja alkoholom ili kojim drugim sredstvom ne može se zadržavati u prostorijama za zadržavanje. Ovim licima mora policijski službenik koji vrši

zadržavanje da obezbedi prevoz u zdravstvenu ustanovu gde će im biti pružena lekarska pomoć.

Kada zadržano lice samo zahteva lekarsku pomoć policijski službenik će potrebnu lekarsku pomoć omogućiti u prostorijama za zadržavanje ili obezbediti prevoz do najbliže zdravstvene ustanove.

Ako se osnovano može pretpostaviti da će zadržano lice koje se prevozi u zdravstvenu ustanovu pokušati bekstvo, policijski službenik mora da preduzme sve što je potrebno da se za vreme prevoza do zdravstvene ustanove i povratka iz nje spreči bekstvo zadržanog lica.

Član 36

Licu koje je zadržano više od 12 časova obezbeđuje se ishrana, i to tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera). Ovom licu potrebno je obezbediti i kretanje, izuzev ako bezbednosni razlozi to ne dozvoljavaju.

Zadržano lice ima pravo na osmočasovni neprekidni odmor u toku 24 časa.

Ako je lice dovedeno u prostor za zadržavanje u mokroj ili na drugi način za njegovo zdravlje nepodesnoj odeći mora za vreme zadržavanja da mu se obezbedi odgovarajuća odeća.

2. Ograničenje kretanja kriminalističko-taktičkim radnjama

Član 37

Kriminalističko-taktičke radnje privremenog ograničenja slobode kretanja su blokada, racija, zaseda, potera i pregled određenih objekata i prostora.

Odluku o privremenom ograničenju slobode kretanja na određenom prostoru ili objektu donosi načelnik područne policijske uprave ili lice koje on za to ovlasti.

Izuzetno, odluku o primeni mera iz stava 1. ovog člana kad treba obezbediti zaštitu određenih štićenih lica donosi rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice u sedištu Ministarstva nadležne za obezbeđenje određenih ličnosti.

Član 38

Na osnovu donetog plana blokade odluku o sprovođenju blokade donosi rukovodilac organizacione jedinice nadležne za poslove uniformisane policije, a po njegovom ovlašćenju - drugo lice iz ove organizacione jedinice ili šef smene organizacione jedinice nadležne za poslove stalnog dežurstva.

Član 39

Planom racije i zasede obavezno se predviđaju ciljevi, vreme sprovođenja, broj policijskih službenika, neposredno nadležni rukovodilac, mere, radnje i način na koji će

svaki od njih tokom realizacije da postupa, naoružanje i oprema, način i sredstva komunikacije i mogućnost uključivanja dodatnih snaga i sredstava.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana planom racije predviđaju se objekti i prostori u kojima će racija biti sprovedena, a planom zasede mesto sprovođenja zasede.

Planovi racije i zasede, po pravilu, donose se u pisanom obliku.

Neposredno nadležni rukovodilac dužan je sa obaveznim sadržajem plana usmeno da upozna policijske službenike prilikom upućivanja u raciju, odnosno zasedu, kao i u slučajevima da se iz razloga hitnosti sa sprovođenjem racije, odnosno zasede započinje pre donošenja pisanog plana.

Član 40

Potera se preduzima iz razloga utvrđenih odredbama čl. 56. i 72. Zakona o policiji.

Policijski službenik koji je započeo poteru dužan je o tome bez odlaganja da obavesti organizacionu jedinicu nadležnu za poslove stalnog dežurstva.

Član 41

Pregled određenih objekata i prostora vrši se u preventivne i bezbednosne svrhe.

Pregled određenih objekata i prostora vrši se na osnovu naredbe načelnika područne policijske uprave ili lica koje on za to ovlasti, odnosno lica iz člana 39. stav 3. ovog pravilnika. Izuzetno, u slučajevima propisanim odredbama čl. 56, 57. i 63. Zakona o policiji, policijski službenik vrši pregled i po sopstvenoj inicijativi.

Policijski službenik koji vrši pregled po sopstvenoj inicijativi dužan je o vršenju pregleda da obavesti organizacionu jedinicu nadležnu za poslove stalnog dežurstva.

VII NAČIN PREGLEDA PROSTORIJA, OBJEKATA I DOKUMENTACIJE I VRŠENJA PROTIVTERORISTIČKOG PREGLEDA

1. Pregled prostorija, objekata i dokumentacije

Član 42

Policijski službenik može da uđe u poslovni prostor, određene objekte i prostorije državnih organa i drugih pravnih i fizičkih lica (u daljem tekstu: poslovni prostor), radi primene ovlašćenja iz člana 63. Zakona o policiji i člana 225. Zakonika o krivičnom postupku.

Posle ulaska u poslovni prostor policijski službenik dužan je pre početka pregleda da se javi odgovornom licu i saopšti razloge postupanja, kao i da u prisustvu odgovornog lica

pristupi pregledu poslovnog prostora, odnosno pregledu ili uvidu u poslovnu dokumentaciju.

2. Protivteroristički pregled

Član 43

Policijski službenik ovlašćen je da, po saznanju ili primljenoj prijavi o prisutnosti eksplozivne naprave ili druge opasnosti, uđe u poslovni prostor i izvrši njegov pregled i pregled dokumentacije radi provere i otklanjanja opasnosti. Radi otklanjanja opasnosti, policijski službenik može da upozori prisutna lica ili da naredi njihovo udaljšavanje, kao i da za potrebno vreme ograniči kretanje na određenom prostoru.

Član 44

Protivteroristički pregled je traženje, identifikovanje, proučavanje, onesposobljavanje i odstranjivanje naprava i predmeta, odnosno sredstava koja u zakonom određenim slučajevima ugrožavaju ili bi mogla ugroziti bezbednost ljudi i imovine, bezbednost određenih lica, objekata i poverljivih podataka ili bezbednost javnih skupova i priredbi. Obuhvata protivdiverzioni, hemijsko-bakteriološko-radiološki i drugi pregled.

Član 45

Policijski službenici prilikom obavljanja protivterorističkog pregleda zahtevaju:

1) učestvovanje lica nadležnog za infrastrukturu pregledanog prostora, objekta, odnosno područja (energetska, informatička i telekomunikaciona infrastruktura, protivpožarni i protivprovalni bezbednosni sistemi, klimatski sistemi, grejna i ventilaciona instalacija, i dr.);

2) odstranjivanje određenih naprava iz prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja, isključivanje određenih sistema i kontrolu pristupa ljudi do pretraživanih prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja.

Član 46

U sumnjive naprave i predmete iz člana 63. stav 4. Zakona o policiji spadaju eksplozivna, zapaljiva, otrovna, radioaktivna i druga sredstva namenjena za napad na život i zdravlje ljudi, na imovinu ili za zagađivanje okoline.

Član 47

Pronađene naprave i predmete, odnosno sredstva iz čl. 44. i 46. ovog pravilnika policijski službenici identifikuju, neutralizuju i odstranjuju, a ako nema druge mogućnosti mogu da ih unište na bezbedan način.

Član 48

O obavljenom protivterorističkom pregledu sačinjava se izveštaj ili zapisnik.

VIII NAČIN ZAUSTAVLJANJA I PREGLEDANJA LICA, PREDMETA I SAOBRAĆAJNIH SREDSTAVA

Član 49

Policijski službenik može da izvrši pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom i saobraćajnog sredstva radi pronalaska predmeta podobnih za napad ili samopovređivanje. Pregled može da izvrši vizuelno, dodirom, uvidom u sadržaj, korišćenjem tehničkih sredstava (ogledala, detektora i sl.), odnosno službenog psa.

Pregled lica policijski službenik vrši tako što rukama dodiruje površinu njegovog odela. Može da izvrši i pregled stvari i prevoznog sredstva koja su u neposrednoj blizini ili pod nadzorom lica koje pregleda.

Policijski službenik će, po pravilu, lice nad kojim obavlja pregled izdvojiti od drugih lica i pre početka pregleda upoznati sa razlozima vršenja pregleda. Na ovaj način neće postupiti prilikom vršenja pregleda na javnim skupovima, odnosno ako bi time doveo u pitanje izvršenje pregleda ili izvršenje službenog zadatka.

Ako policijski službenik pri pregledu nađe oružje ili drugi opasan predmet, on će ga zadržati.

Ako policijski službenik vršenjem pregleda nađe predmete koji se mogu oduzeti po Krivičnom zakoniku ili predmete koji mogu biti korisni za krivični postupak ili prekršajni postupak policijski službenik po obavljenom pregledu nastavlja postupak po odredbama Zakonika o krivičnom postupku ili Zakona o prekršajima.

Član 50

Pre vršenja pregleda predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva policijski službenik pozvaće lice da omogući uvid u sadržaj predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva koje će pregledati. Ako lice odbije da omogući uvid policijski službenik će sam proveriti sadržaj predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva koje pregleda.

Policijski službenik će pri prinudnom otvaranju zatvorenog predmeta, odnosno saobraćajnog sredstva nastojati da prouzrokuje što manju štetu, a posle otvaranja, u slučaju nastanka štete, dužan je da preduzme mere da se nastala oštećenja fiksiraju fotografijom ili na drugi pogodan način.

Član 51

Kad policijski službenik za vreme pregleda iz člana 49. stav 1. ovog pravilnika utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretresanje zatražiće nalog nadležnog suda za sprovođenje te radnje.

Policijski službenik prestaće sa zadržavanjem lica koje je potrebno pretresti ukoliko se u roku od šest časova ne pribavi nalog za pretres.

Član 52

Policijski službenici protivdiverzione zaštite izvršice protivdiverzioni pregled svih paketa, poštanskih i drugih vrsta pošiljki upućenih policiji i na adrese šticećenih lica, objekata i prostora nad kojima se sprovode mere obezbeđenja.

IX NAČIN OBEZBEĐENJA I PREGLEDA MESTA DOGAĐAJA

Član 53

Policijski službenik radi obezbeđenja mesta događaja dužan je da:

- 1) privremeno ograniči slobodu kretanja i to vidno obeleži;
- 2) izdaje upozorenja i naređenja;
- 3) pregleda prostor, prostorije, objekte i dokumentaciju;
- 4) pregleda lica, predmete i saobraćajna sredstva;
- 5) proverava i utvrđuje identitet zatečenih lica i predmeta;
- 6) privremeno oduzme predmete, obezbedi tragove i predmete od značaja za razjašnjavanje događaja;
- 7) preduzima mere za zaštitu žrtava krivičnih dela i drugih lica;
- 8) zadrži lice pod uslovima iz člana 65. stav 2. Zakona o policiji;
- 9) zabrani snimanje mesta događaja pod uslovima iz člana 65. stav 3. Zakona o policiji.

Član 54

Po dolasku na mesto događaja policijski službenik dužan je da preduzme mere i radnje radi otklanjanja opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu i pružanja pomoći određenim licima ako ih ima.

Prilikom pregleda mesta događaja policijski službenik postupa na način kojim obezbeđuje od uništenja eventualne tragove i onemogućava promenu zatečenog stanja. Obaveštenja o događaju prikupiće od lica zatečenih na mestu događaja.

Član 55

Policijski službenik izvestiće nadležnog rukovodioca o zatečenom stanju i činjenicama na mestu događaja. Po dolasku istražnog sudije ili policijskog službenika koji obavlja uviđaj ili drugog lica ovlašćenog za dalje preduzimanje potrebnih mera i radnji policijski službenik podneće usmeni izveštaj o zatečenom stanju i činjenicama na mestu događaja, preduzetim radnjama i promenama na mestu događaja.

Policijski službenik koji je obezbeđivao mesto događaja dužan je da podnese pisani izveštaj koji sadrži podatke iz stava 1. ovog člana, kao i podatke o licima koja su zatečena ili su bila prisutna na mestu događaja. Ovaj izveštaj sastavni je deo uviđajne dokumentacije.

X MERILA ZA UTVRĐIVANJE VISINE JAVNO RASPISANE NAGRADE RADI DOBIJANJA POTREBNOG OBAVEŠTENJA

Član 56

Visina nagrade za obaveštenje dato radi otkrivanja i lišavanja slobode lica koje je učinilo teže krivično delo određuje se u neto dinarskom iznosu, i to:

- 1) za teže krivično delo za koje je zaprećena kazna zatvora u trajanju do osam godina - do 200.000 dinara;
- 2) za teže krivično delo za koje je zaprećena kazna zatvora u trajanju do 15 godina - do 500.000 dinara;
- 3) za teže krivično delo za koje je zaprećena kazna zatvora u trajanju do 40 godina - do 1.000.000 dinara.

Visina nagrade za obaveštenje koje je dovelo do pronalaženja nestalog lica iznosi do 400.000 dinara neto.

Visina nagrade za obaveštenja koja se traže u drugim opravdanim slučajevima, izuzev slučajeva iz st. 1. i 2. ovog člana, iznosi do 100.000 dinara neto.

Iznos visine nagrade u svakom pojedinačnom slučaju utvrđuje direktor policije, uz saglasnost ministra unutrašnjih poslova i javno objavljuje prilikom raspisivanja nagrade.

Direktor policije može da predloži ministru unutrašnjih poslova raspisivanje nagrade u iznosu većem od 1.000.000 dinara neto ako se do tada raspisanom nagradom nije postigla svrha.

Član 57

Ako okolnosti ukazuju na postojanje opasnosti po život, zdravlje, telesni integritet, slobodu i imovinu lica koje ostvaruje pravo na nagradu direktor policije, na predlog nadležnog rukovodioca, može odobriti isplatu nagrade uz mere prikrivanja identiteta primaoca nagrade.

Podaci o identitetu primaoca nagrade združuju se u spise predmeta i predstavljaju službenu tajnu.

XI NAČIN SPROVOĐENJA POLIGRAFSKOG TESTIRANJA I SADRŽAJ PISANE SAGLASNOSTI LICA KOJE SE POLIGRAFSKI ISPITUJE

Član 58

Poligrafsko ispitivanje može da obavlja samo policijski službenik koji je za to osposobljen (u daljem tekstu: poligrafski ispitivač).

Braniocu ispitanika lišenog slobode omogućiće se praćenje poligrafskog ispitivanja iz odvojene prostorije, putem posebnog ogledala ili zatvorenog sistema za snimanje i prenos slike i zvuka, ako za to postoje tehnički uslovi.

Član 59

Poligrafski ispitivač će pre poligrafskog ispitivanja upozoriti ispitanika da nije dužan da se podvrgne ispitivanju i saopštiće mu zakonom propisane razloge za zabranu poligrafskog testiranja, bez obzira da li lice zahteva poligrafsko ispitivanje ili treba da pristane na ispitivanje.

Član 60

Pisana saglasnost lica da se nad njim primeni poligrafsko ispitivanje daje se pre ispitivanja u vidu izjave koja glasi: "Prihvatam primenu poligrafa".

Za izjavu o povlačenju pisane saglasnosti iz stava 1. ovog člana nije potrebna posebna forma, a poligrafski ispitivač dužan je bez odlaganja da prekine primenu poligrafskog ispitivanja, što će se uneti i u zapisnik o poligrafskom ispitivanju.

XII NAČIN SPROVOĐENJA MERA TRAGANJA ZA LICIMA I PREDMETIMA

Član 61

Policijski službenik će prijavu o nestanku lica ili predmeta primiti na zapisnik. Dužan je odmah da preduzme potrebne mere u cilju pronalaska lica ili predmeta za kojima se traga. O preduzetim merama sačinije zabeležku koja se zajedno sa zapisnikom o prijemu prijave ulaže u spise predmeta. Policija će o preduzetim merama obavestiti podnosiocce prijave u roku od 30 dana od dana prijema prijave.

Član 62

Policija raspisuje objavu i raspis o traganju na informacionom sistemu i objavljivanjem u registru.

Policijski službenici prilikom preuzimanja službe upoznaju se raspisanim objavama i raspisima o traganju, a po potrebi pre upućivanja na izvršenje zadataka daće im se na uvid i fotografije lica za kojima se traga.

Objave i raspisi o traganju koji su raspisani u skladu sa posebnim zakonom ostaju na snazi dok organ koji je tražio njihovo raspisivanje ne povuče nalog.

Član 63

Ministarstvo u sedištu ustrojava evidenciju objava i raspisa o traganju. U evidenciju objava i raspisa o traganju unose se sve važeće objave i raspisi o traganju za licima prema azbučnom redu. Ova evidencija sadrži prezime (za žene i devojачko prezime) i ime lica, fotografiju, odnosno foto-robot, ime jednog od roditelja, datum rođenja, broj akta i naziv organa koji ga je izdao, kao i mere koje je potrebno preduzeti.

Evidencija objava za predmetima sadrži identifikacione podatke o predmetima.

XIII VRSTE MERA I POSTUPAK ZAŠTITE ŽRTAVA KRIVIČNIH DELA I DRUGIH LICA

Član 64

Žrtvu krivičnog dela i drugo lice koje je dalo ili može dati podatke važne za krivični postupak ili lice koje je sa navedenim licima u vezi policija štiti preduzimanjem odgovarajućih mera, u skladu sa Zakonom o policiji.

U krug lica iz stava 1. ovog člana ne spadaju lica obuhvaćena programom zaštite učesnika u krivičnom postupku, koja se štite u skladu sa posebnim zakonom.

Licima iz stava 1. ovog člana policija obezbeđuje zaštitu po posebnom programu, kojim utvrđuje vrste mera i postupak zaštite za svako lice ponaosob.

Pod merama iz stava 3. ovog člana podrazumeva se fizičko-tehnička zaštita lica i imovine iz isključive nadležnosti policije.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da se primenjuju uputstva data na osnovu ranije važećih propisa koja se odnose na pitanja policijskih ovlašćenja uređena ovim pravilnikom.

Član 66

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".